

Цибенко **Марина**
Олександрівна, студентка 12
 МСБП групи навчально-наукового
 інституту права та психології
 Національної академії внутрішніх
 справ

Науковий керівник: професор
 кафедри господарсько-правових
 дисциплін навчально-наукового
 інституту права та психології
 Національної академії внутрішніх
 справ, кандидат юридичних наук,
 доцент **Г елич Ю.О.**

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ФІНАНСОВО- ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Контроль - процес визначення, оцінки і інформації про відхилення дійсних значень від заданих або їх збіг і результати аналізу. Контроль можна класифікувати: за приналежністю до підприємства суб'єкта контролю (внутрішній, зовнішній); за підставою для обов'язку (добровільний, по статуту, договірний, згідно із законом); за об'єктом контролю (за об'єктом, за рішеннями, за результатами); за регулярністю (регулярний, нерегулярний, спеціальний) [1]. Процес контролю в загальному випадку повинен пройти такі стадії: а) визначення концепції контролю (всеосяжна система контролю "ContшPmg" або приватні перевірки); б) визначення мети контролю (рішення про доцільність, правильність, регулярність, ефективність процесу управління); в) планування перевірки; г) б'єкти контролю (потенціали, методи, результати, показники і т. д.); норми, що перевіряються (етичні, правові, виробничі); суб'єкти контролю (внутрішні або зовнішні органи контролю); методи контролю; обсяг і засоби контролю (повний, суцільний, вибіркового, ручні, автоматичні, комп'ютеризовані); терміни і тривалість перевірок; послідовність, методики і допуски перевірок; д) визначення значень дійсних і наказаних; е) встановлення ідентичності розбіжностей (виявлення, кількісна оцінка); є) вироблення рішення, визначення його ваги; ж) документування рішення; з) мета перевірки; і) повідомлення рішення (усне, письмовий звіт); ї) оцінка рішення (аналіз відхилень, локалізація причин, встановлення відповідальності, дослідження можливостей виправлення, заходи з усунення недоліків). Для ухвалення рішення про контроль і організацію процесів контролю можуть мати значення ряд критеріїв: його ефективність, ефект впливу на людей, завдання контролю і його межі.

Ревізія - це метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального розкриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань. За наслідками ревізії

складається акт. Фактично ревізія - це комплекс взаємопов'язаних перевірок питань фінансово-господарської діяльності підприємств, що здійснюється з допомогою прийомів документального та фактичного контролю, спрямований на виявлення обґрунтованості, доцільності і економічної ефективності здійснення господарських операцій, стану збереження майна.

Перевірка - це обстеження і визначення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства або їх підрозділів. На відміну від ревізії перевірки оформляються довідкою або доповідною запискою. Плановою виїзною перевіркою вважається перевірка фінансово-господарської діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, яка передбачена у плані роботи контролюючого органу і проводиться за місцезнаходженням такого суб'єкта або за місцем розташування об'єкта власності, стосовно якого проводиться така перевірка. Позаплановою виїзною перевіркою вважається перевірка, яка не передбачена в планах роботи контролюючого органу і проводиться: за наявності хоча б однієї з обставин, що передбачені в ч. 1 ст. 6 ЗУ "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" від 05.04.2007 р., а саме: подання суб'єктом господарювання письмової заяви до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням; виявлення та підтвердження недостовірності даних, заявлених у документах обов'язкової звітності, поданих суб'єктом господарювання; перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення планових заходів органом державного нагляду (контролю); звернення фізичних та юридичних осіб про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства. Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати десяти робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва - двох робочих днів, якщо інше не передбачено законом [2]. Контролюючими органами, які мають право проводити перевірки фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, є :а) органи державної податкової служби - стосовно сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та державних цільових фондів, неподаткових платежів; б) митні органи - стосовно сплати ввізного мита, акцизного збору та податку на додану вартість, які справляються у разі ввезення (пересилання) товарів на митну територію України в момент перетинання митного кордону; в) органи державного казначейства, державної контрольно-ревізійної служби та органи державної податкової служби в межах їх компетенції .

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 144.
2. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - №9. - Ст.389.